

Ajuntament
de Barcelona

**MESURA DE GOVERN: CREACIÓ D'UNA COMISSIÓ DE TREBALL
PER A GESTIONAR LA PARTICIPACIÓ DEL DISTRICTE DE SANT
ANDREU EN EL PLA "BARCELONA CIUTAT REFUGI"**

01. EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Segons l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats (ACNUR), a finals del 2014 hi havia 59,5 milions de persones que s'havien vist forçades a deixar enrere les seves cases, i fins i tot els seus països, a causa de guerres, conflictes i violacions flagrants dels drets humans. És la primera vegada, des de la Segona Guerra Mundial, que se supera la xifra de 50 milions de refugiats.

En altres paraules: durant el 2014, cada dia unes 42.500 persones han hagut de fugir de casa seva per culpa de la violència extrema, fet que ha provocat que actualment, al món, 1 de cada 122 persones sigui una refugiada, una desplaçada interna o una persona cercant asil.

Segons l'informe d'ACNUR "Global Trends: World at War", en els darrers cinc anys al menys 15 conflictes s'han creat, o s'han reactivat en el món. Això ha fet que el nombre de persones refugiades no hagi parat de créixer i s'hagin assolit xifres rècord: si l'any 2013 hi havia 51,2 milions de persones refugiades, en només un any, el nombre ha crescut en 8,3 milions, situant-se en els 59,5 milions actuals.

EL CAS DE LES REFUGIADES SIRIANES

El major gruix de persones refugiades ara mateix prové de Síria. Els sirians i les sirianes estan fugint de la cruesa extrema d'una guerra que ja porta quatre anys i mig de duració. A mitjans de l'any passat, l'Oficina de Coordinació d'Ajuda Humanitària de les Nacions (OCHA en les seves sigles en anglès) va estimar que 10,8 milions de persones sirianes (d'una població total de 22 milions) necessita ajuda humanitària bàsica urgent. També va estimar que 6,5 milions de sirians i sirianes havien fugit de les seves cases, tot i que encara estaven dintre del país (xifra que representa un increment del 50% respecte l'any 2013).

A aquesta dramàtica situació s'ha d'afegir la cruenta realitat dels milions de persones que ja han aconseguit fugir de Síria i que han pogut refugiar-se en altres països. Segons l'Alt Comissionat per als Refugiats de les Nacions Unides (ACNUR), a finals de l'agost d'aquest any hi havia 4.089.023 refugiats siris al món, més de la meitat dels quals són menors d'edat.

ACNUR calcula que a finals del 2015 hi haurà 4,27 milions de refugiats, xifra que representa una de les crisis de refugiats més dramàtiques de la història i segurament la pitjor des del genocidi de Rwanda fa gairebé 20 anys. El propi Alt Comissionat de les Nacions Unides pels refugiats ha descrit la situació dels refugiats siris com "la major crisi de refugiats en una generació".

La gran majoria dels més de quatre milions de sirians i sirianes refugiats es troben als països adjacents a Síria. Un percentatge molt elevat viuen fora dels camps de refugiats establerts, i sobreviuen com poden en la més absoluta pobresa.

- Líban: Ara mateix és el primer país del món en termes de refugiats per càpita. Acull a 1,1 milions de sirians. El 70% dels refugiats sirians viuen per sota del llindar de pobresa nacional de 3,84 dòlars per dia (un 50% més que l'any 2014). Nacions Unides ha alertat que moltes famílies sirianes estan tan desesperades que han tret els seus fills i filles de les escoles i els han posat a demanar almoïna als carrers.
- Jordània: Acull prop de 629.000 refugiats siris, dels quals aproximadament el 84% viuen fora de camps de refugiats. Nacions Unides calcula que el 86% dels refugiats siris viuen per sota del llindar nacional de pobresa (3,2\$/persona/dia).
- Turquia: Acull 1,9 milions de refugiats siris. Gairebé un de cada dos refugiats siris en la regió viuen en aquest país, la gran majoria en assentament urbans.
- A més, es calcula que hi ha 248.000 refugiats siris a Iraq (el 97% dels quals es troben a la regió de Kurdistan) i més de 132.000 refugiats siris a Egipte.

Totes aquestes dades s'obtenen d'ACNUR en informes tancats a l'agost de 2015.

L'ARRIBADA DE LES REFUGIADES A EUROPA I LA RESPOSTA DES DE L'ÀMBIT LOCAL

Com hem vist, el gruix de refugiades sirianes no es troba a Europa, sinó als països adjacents a Síria. No obstant, les duríssimes condicions de molts refugiats i l'absoluta desesperació en què viuen immersos han fet que molts sirians i sirianes hagin posat rumb a Europa.

Almenys 350.000 refugiades (no només provinents de Síria) van creuar les fronteres europees entre el gener i l'agost del 2015, davant dels 280.000 que ho van fer durant tot l'any 2014. El 62% de totes aquestes persones vénen majoritàriament de Síria, però també d'Afganistan i d'Eritrea. La resta venen de Líbia, Sudan, Pakistan, Nigèria, Kosovo, Iran, Darfur i Somàlia.

Per intentar arribar a les costes europees (bàsicament, a Grècia o a Itàlia), els refugiats i les refugiades han d'arriscar les seves vides i salpar en bales de goma o en vaixells petits plens de persones. La duresa i el risc del viatge han fet que més de 2.600 persones hagin mort ofegades en el Mediterrani intentant arribar a Europa.

Molts països europeus s'han vist desbordats en els darrers mesos per l'arribada de refugiats. La resposta, en comptes de tancar fronteres i mirar cap una altra banda, és oferir una resposta coordinada, forta i conjunta de tots els actors europeus, d'acord amb ple respecte amb el dret internacional. En aquest sentit, el món municipal ha de jugar un paper capdavanter, donat que el major gruix de refugiats acabarà vivint en ciutats i és des de les ciutats des d'on s'hauran de coordinar i posar en marxa mesures

Districte Sant Andreu

per garantir, no tan sols l'arribada de refugiats, sinó també el seu assentament i la seva integració.

Per tot el que s'ha exposat anteriorment, el govern de la ciutat de Barcelona vol impulsar tot un conjunt de mesures al voltant del "Pla Barcelona, Ciutat Refugi" per tal d'ajudar al màxim possible de persones refugiades i garantir que els seus drets no siguin vulnerats. Aquest projecte, depenent directament d'Alcaldia, implicarà tots els departaments i àrees de l'Ajuntament de Barcelona, el que requereix també la complicitat dels Districtes.

Els principis bàsics d'actuació d'aquest pla són:

- Compliment estricte del dret internacional en matèria de persones refugiades, garantint en tot moment que els seus drets estan plenament reconeguts i els hi són aplicats.
- Assegurar una atenció eficaç i que no es realitza en detriment dels serveis existents a la ciutat.
- Assegurar la necessària coordinació entre diferents administracions públiques i amb el teixit associatiu.
- Garantir la participació ciutadana i la implicació del voluntariat.
- Garantir la màxima transparència en l'aplicació d'aquest pla.

Barcelona i els seus barris i pobles han d'estar a l'alçada de la situació dramàtica que s'està vivint i s'han d'articular com a espais d'acollida i d'integració de les persones refugiades com a veïns i veïnes de ple dret. Disposem d'espais, equipaments, iniciatives i serveis però sobretot, de la voluntat per fer-ho.

02. CONTINGUT DE LA MESURA

Aquesta Comissió de Treball neix com a eina per a vehicular l'ajuda i la col·laboració que com a Districte podem oferir en el marc de les accions que es determinen en el pla Ciutat Refugi de Barcelona i garantir així una resposta coordinada, conjunta i eficaç a l'arribada de les persones refugiades.

Es tracta d'un instrument que permetrà canalitzar des d'un mateix espai totes aquelles propostes d'ajuda i solidaritat que arriben tan per part de les entitats de Sant Andreu com de veïns i veïnes que volen col·laborar a títol individual i abordar-les de manera integral amb allò que pot disposar el propi Districte.

La Comissió possibilitarà la realització d'un treball coordinat de recepció de les propostes de col·laboració que arriben al Districte i garantirà la seva arribada al departament encarregat de desenvolupar el pla Ciutat Refugi de Barcelona.

Aquesta Comissió té també l'objectiu de preparar el Districte per acollir, assistir, proveir dels serveis necessaris i garantir els drets de les persones refugiades.

Districte Sant Andreu

La Comissió, presidida per la Regidora o conseller/a en qui delegui, estarà formada per:

- Representants dels grups municipals del Consell Plenari del Districte de Sant Andreu.
- Gerència del Districte de Sant Andreu.
- Tècnics de referència en la matèria que es designin des del Districte de Sant Andreu.
- Teixit associatiu del Districte.
- Veïns i veïnes que vulguin col·laborar.

03. METODOLOGIA DE TREBALL

La implementació d'aquesta mesura està previst que s'articuli de la següent manera:

1. Una primera fase a desenvolupar de manera immediata:
  - a. Primera convocatòria al teixit associatiu del Districte i al conjunt de la ciutadania de Sant Andreu per a una reunió de la Comissió durant la primera quinzena del mes d'octubre per tal de procedir a la seva constitució i a l'establiment d'un full de ruta de treball.
  - b. Elaboració d'un informe per part de la Comissió en el que s'identifiquen i es recullen les propostes, equipaments i actuacions que com a Districte, tant des de la pròpia administració com també des del teixit associatiu i de les persones a títol individual, podem oferir al pla "Barcelona, Ciutat Refugi". L'objectiu d'aquest informe és canalitzar les propostes d'ajuda que es puguin dur a terme des del territori.
  - c. Aprovació de l'informe amb el recull de propostes i trasllat al departament encarregat de desenvolupar i coordinar el pla "Barcelona, Ciutat Refugi".
2. Una segona fase de treball que s'iniciarà un cop es produeixi l'arribada de les persones refugiades a la ciutat i que tindrà com a eix central canalitzar l'ajuda i la col·laboració a les persones refugiades durant el temps d'acollida i d'acord al pla de treball que per a elles s'estableixi en el marc del pla "Barcelona, Ciutat Refugi".

Aquesta segona fase tindrà com a objectiu vehicular aquelles accions que els diferents agents implicats en l'acollida a nivell de Districte hagin de dur a terme i vetllar per garantir que l'atenció a les persones refugiades sigui eficaç i coordinada.

Districte Sant Andreu

Això implica un treball amb les pròpies persones refugiades (col·laboració amb les persones voluntàries que col·laboren en la fase d'acollida, programació d'activitats adreçades a les persones refugiades que s'establiran al Districte, etc.) però també una tasca amb el conjunt de la ciutadania per tal d'afavorir la connexió de les persones refugiades amb l'entorn comunitari on visquin per tal de garantir els

En tot cas, la Comissió haurà de donar compte al Consell Ciutadà i al Consell Plenari de les seves actuacions.